

KARI HAAKANA

TAPA
HÄNET
ENSIN

AULA & CO

ISBN 978-952-364-324-6

© Kari Haakana ja Kustannusosakeyhtiö Aula & Co, 2023

Kansi: Jussi Kaainen

Paino: Tallinna Raamatutrükikoda

Kustannusosakeyhtiö Aula & Co

Eerikinkatu 36, 00180 Helsinki

aulakustannus.fi

Kaksi ruskean ja vihreän sävyistä F-16-hävittäjää nousi ilmaan hieman ennen kahdeksaa aamulla. Ne nousivat nopeasti ja asettuivat lentämään juoksuradan muotoiseen odotuskuvioon meren ylle, kauas kohteesta, jossa kukaan ei kuullut tai nähnyt niitä.

Sama oli tapahtunut kahtena edellisenä aamuna. Hävittäjät olivat kiertäneet meren yllä runsaan kahden tunnin ajan ennen kuin ne oli käsketty takaisin tukikohtaan. Ne eivät olleet käyttäneet tehtävää varten varattua aseistustaan.

Tänä aamuna, kuten kahtena aiempanakin aamuna, drooni siirtyi paikalleen viisitoista minuuttia hävittäjien ilmaannousun jälkeen. Vihreään lentohaalariin pukeutunut operaattori ohjasi miehittämätöntä alusta viidenkymmenen kilometrin päässä viileäksi ilmastoidussa maanalaisessa bunkkerissa. Drooni liikkui hitaasti, mutta vaalea kaksikerroksinen ja tasakattoinen rakennus pysyi sen kameran kuvan keskellä. Talo oli pienellä sivukadulla. Sen edessä ei juurikaan ollut liikennettä.

Kuten aiempinakin aamuina, tilannehuoneessa odotettiin lopullista hyväksyntää. Sotilaallisesta nimestään huolimatta tilannehuone näytti melko tavalliselta neuvotteluhuoneelta. Huoneen keskellä oli suuri pöytä, jolla kahden kannettavan tietokoneen lisäksi

oli kaksi tummanharmaata IP-puhelinta. Poikkeus normaaleihin neuvotteluhuoneisiin olivat istuimet, jotka muistuttivat tietokonepeliammattilaisten tuoleja. Ikkunoita huoneessa ei ollut.

Huoneen toisella pitkällä seinällä oli kaksi suurta näyttöä. Yksi niistä oli sammutettu, ja toinen toisti muutamia videoruutuja, suurimpana droonin kuvaama rakennus.

Toisin kuin aiempina aamuina, tänään kukaan ei tähystänyt kohdetta paikan päällä. Kahtena edellisenä aamuna käytettyä yksikköä oli tarvittu enemmän jossakin muualla. Oli keskusteltu siitä, tarkoittiko tämä, että koko operaatio olisi pitänyt peruuttaa. Lopputulos oli, että drooni riitti tähystystarkoituksiin.

Toinen puhelimista soi kuten se oli soinnut aiempinakin aamuina. Seurasi lyhyt keskustelu. Sen päätyttyä tilannehuoneesta soitettiin pääjohtokeskukseen, jossa hävittäjien toimintaa ohjaavat taistelunjohtajat istuivat omien ruutujensa ääressä.

Saatuaan käskynsä pääjohtokeskuksesta hävittäjät kääntyivät kohti rannikkoa. Muutaman kilometrin päässä rannikosta molemmat hävittäjät laukaisivat yhden ohjuksen kumpikin, vahvistivat onnistuneen laukaisun taistelunjohtajalleen ja kaartoivat jyrkästi oikealle. Lentokoneet lähtivät palaamaan tukikohtaansa.

Drooni siirtyi hieman. Se kuvasi rakennuksen julkisivua ja kattoa sivukadun suunnasta. Se ei kyennyt näyttämään rakennuksen vasemmalla sivulla olevaa vain runsaan metrin levyistä kujaa, jota pitkin kaksikymmentäkaksi lasta käveli opettajansa johdolla kohti sivukatua.

Vaaleanharmaiden ohjusten kamerat olivat aktivoituneet ja alkoivat välittää kuvaa, jota tilannehuoneessa katsottiin eloon heränneeltä toiselta suurelta näytöltä. Ohjusten loppulähestyminen oli nopea. Kaksikerroksinen rakennus lähestyi nopeasti, kunnes se täytti ruudun. Samassa videoyhteys katkesi. Ohjukset lävistivät

rakennuksen katon, toisen kerroksen lattian ja lopulta pohjakerroksen lattian. Pohjakerroksen lattian alla ohjusten 350-kiloiset taistelukärjet räjähtivät.

Droonin välittämä kuva liikahti hieman, kun lähes yhtäaikaiset räjähdykset tuhosivat rakennuksen. Tummanharmaa savupilvi kohosi kirkkaansiniselle aamutaivaalle paikasta, jossa rakennus vielä äsken oli sijainnut, ja jossa nyt oli kasa pirstoutunutta betonia. Sen alle oli hautautunut myös kapea sivukuja. Drooni jatkoi kuvaamistaan.

Tilannehuoneessa pantiin merkille, että jälkiräjähdyksiä ei tapahtunut. Kukaan ei vielä ymmärtänyt, kuinka suuren ongelman tämä tai koululuokallinen luhistuvan rakennuksen alle jääneitä lapsia aiheuttaisi.

Israel iski Gazaan

[Juttu] 5.10. 730 merkkiä

Kostoisku raketti-iskusta Nirimin kaupunkiin
Helsinki 5.10. Kotimaa, stt 146

///PIKA+///

Israel kertoi iskeneensä varhain aamulla palestiinalaishallinnon alueelle Gazassa. Ilmavoimien tekemä isku oli ilmeinen kosto Islamistinen Jihad -järjestön aiemmin viikolla tekemästä raketti-iskusta Nirimiin. Raketti-iskussa loukkaantui kolme henkilöä.

Israelin puolustusvoimien edustajan mukaan aamun ilmaiskussa tuhottiin Islamistinen Jihad -järjestön raketinvalmistuskohde.

Palestiinalaishallinnon mukaan rakennuksessa sijaitsi autokorjaamo. Hallinnon edustajien mukaan iskussa kuoli kaikkiaan 30 ihmistä, joista 22 oli lapsia.

Israel on kiistänyt palestiinalaishallinnon esittämät tiedot. Israelin puolustusministeriön mukaan sillä oli kiistatonta tiedustelutietoa tuhotun kohteen käyttämisestä rakettien valmistamiseen.

STT - ANNI HEINO
(STT)

Viron suojelupoliisin työntekijä pidätetty vakoilusta

[Juttu] 5.10. 839 merkkiä

Pidätys Tallinnan lentokentällä

Helsinki 5.10. Ulkomaa, stt 146

///PIKA+///

Viron suojelupoliisi Kaitsepolitsei (Kapo) on kertonut pidättäneensä Kapon työntekijän Aadu Lüüsin ja tämän vaimon Kaia Lüüsin epäiltynä vakoilusta. Pariskunta pidätettiin Tallinnan lentokentällä, kun Aadu Lüüs oli saattamassa vaimoaan Istanbulin-lennolle.

Viron suojelupoliisin tiedotteen mukaan Kapon työntekijä Aadu Lüüs on useiden vuosien ajan luovuttanut salaiseksi määriteltäviä tietoja Venäjän tiedustelupalvelu SVR:lle. Kaia Lüüs on toiminut tietojen välittäjänä, mutta on Kapon mukaan ollut tietoinen toiminnan luonteesta.

Kapon tiedotteen mukaan Kaia Lüüsin oli tarkoitus matkustaa Istanbulin kautta Venäjälle. Kapon työntekijät eivät Viron lain mukaan saa matkustaa Venäjälle.

Kapon mukaan Kaia Lüüsillä oli pidätyshetkellä hallussaan muistitikku, jolle oli tallennettu Viron suojelupoliisin salaiseksi määriteltäviä aineistoa.

STT – MIKA SIMANAINEN

(STT)

JENNI EKLUND

Kokous neuvotteluhuone Marskissa oli loppunut ja olimme jääneet kahden. Ville oli klikannut lähettämäni linkin auki, katsonut videon, huokaissut ja sulkenut läppärin kannen.

– Kaksikymmentäkaksi lasta. Kokonainen koululuokka. Tämä eskaloituu ja sitten on taas helvetti irti.

Sanoin, että eskaloituminen oli melko varmaa, mutta se ei varsinaisesti ollut meidän ongelmamme. Ongelma oli, se mitä eskaloitumisesta seuraisi.

– Jos tämä johtaa uuteen intifadaan tai vaikka vain väliaikaisiin väkivaltaisuuksiin, meidän on poliittisista syistä vaikea perustella edes israelilaisten tarjouksen mukana pitämistä kilpailussa. Plus muut syyt. Jo nyt puhutaan siitä, että Israelin kyky ja halu toimittaa varaosia tai tarvikkeita meille olisi heikko, jos joutuisimme ongelmiin Venäjän kanssa, koska Israel haluaa pitää hyvät välit Venäjään Ukrainan tilanteesta huolimatta.

Ville nyökkäsi, hän oli lukenut samat analyysit kuin minäkin. Muistuttamisesta ei kuitenkaan ollut haittaa. Ville siveli etusormellaan läppärin reunaa ja katsoi ulos.

– Meillä ei vielä ole mitään ongelmaa. Ei vielä. Tarjousten arvioinnissa menee joka tapauksessa aikaa, joten meillä on

varovaisestikin arvioituna... no, ainakin kuukausi aikaa ellei enemmän siihen, että meidän on pakko sanoa asiasta jotakin. Siihen asti voidaan väistellä ja vedota keskeneräisyyteen, ja siinä ajassa tilanne kehittyi johonkin suuntaan. Voidaan arvioida siten uudestaan.

Ville nousi ja veti päälleen tuolin selkänöjällä olleen pikkutakin.

– Ehkä tästä olisi hyvä valmistella ainakin jonkinlainen vakio-vastaus viestinnän kanssa siltä varalta että ...

Lause jäi kesken. Ville katsoi minua, mutta katse tyhjeni. Villen oikea käsi nousi, mutta putosi alas samalla kun hän kaatui.

Tai ei kaatunut vaan romahti. Kun joku olisi katkaissut langat, joilla marionettia ohjataan. Tai kääntänyt jotain kytkintä. Yhtäkkiä virtaa ei enää kulkenut.

Hän makasi mahallaan. Käänsin hänet selälleen. Vedin solmion irti, revin ylänapit auki. Jokin miesten tuoksu, joka tuntui tutulta, ehkä YSL:n Homme. Ravistelin Villeä, joka ei reagoinut mitenkään. Kokeilin pulssia kaulasta ja luulin tuntevani jotain, mutta en ollut varma oliko se oma sydämeni, joka tuntui jyskyttävän kurkussani. Juoksin huoneen ovelelle ja huusin käytävään apua niin kovaa kuin pystyin. Toisen kerran. Useampi ovi käytävällä avautui. Huusin soittamaan ambulanssin.

Juoksin takaisin Villen luo, käänsin pään taakse, tarkistin suun, nipistin nenän kiinni ja aloin puhalttaa. Rintakehä vaaleansinisen kauluspaidan alla nousi ja laski. Villen suu maistui happamalta.

Villen assistentti juoksi huoneeseen. Nostin suuni Villen suulta ja käskin hakemaan deffan vahtimestarien kopista ensimmäisestä kerroksesta. Assistentti nyökkäsi ja ilmeisesti prosessoi sekunnin verran ennen kuin potkaisi korkokenkensä jalastaan ja lähti juosten pitkin käytävää. Lisää ihmisiä tuli. Joku univormupukuinen alkoi antaa sydänhierontaa ja loppumattoman pitkän

ajan kuluttua assistentti tuli deffan kanssa. Assistentti avasi laitteen. Laitteen robottiääni kuulosti keski-ikäiseltä mieheltä.

– Yksikkö kunnossa.

Aloin kuoria elektrodeja esiin pakkauksestaan. Robottiääni kertoi, mihin elektrodien tarrat piti kiinnittää. Käteni tärisivät. Univormupukuinen, joka näytti olevan majuri, repi Villen paidan auki. Villen iho tuntui nihkeältä, kun kiinnitin Z-kirjaimen muotoisen muoviosan hänen rintaansa; vasemman kärjen Villen toisen nännin yläpuolelle ja oikean toisen nännin alapuolelle. Defibrillaattori puhui uudestaan.

– Irti potilaasta.

Majuri ja minä irrotimme otteemme. Laitteen nestekidenäytöllä vilkkui teksti ”analysoin”. Mitähän lasten leikkitietokoneen näköinen muovilaite oikeasti pystyi analysoimaan. Odotus tuntui loputtoman pitkältä. Suuni oli rutikuiva. Puristin käteni nyrkkiin.

Laite puhui jälleen toteavalla ja rauhallisella äänellään.

– Iskua suositellaan, paina vilkkuvaa iskupainiketta.

Laitteen keskellä olevan punaisen sydänsymbolin ledi vilkkui. Majuri katsoi minua ja painoi nappia.

Villen rintakehä nousi äkkiä ylös kuin joku olisi potkaisuut häntä lattian läpi selkään ja valahti sitten alas. Laite puhui uudestaan.

– Isku annettu. Aloita elvytys.

Majuri aloitti sydänhieronta uudestaan. Hän hikoili painaessaan käsivarret suorina Villen rintalastaa. Villen silmät olivat edelleen auki, samoin suu. Suusta kuului jotain, kumarruin lähemmäs kuullakseni mitä hän sanoi, mutta ääni oli ehkä ollut vain jonkinlaista iskun tai majurin painelun aiheuttamaa koriaa, joka loppui saman tien.

– Irti potilaasta.

Majuri lopetti painelun laitteen käskystä.

Samalla hetkellä pelastuslaitoksen miehet astuivat kengättömän assistentin opastamina neuvotteluhuoneeseen, jossa puolustusministeri makasi tajuttomana.

Nousin ylös, väistin pelastajien tieltä ja tajusin, että sukka-housuni olivat repeytyneet polvista rikki. Olin yltä päältä hiessä. Ville tuijotti edelleen kattoa, kun pelastajat kiinnittivät happinaamarin hänen kasvoilleen.

Kävelin käytävään, jossa oli suuri määrä ihmisiä. En muistanut kummassa suunnassa huoneeni oli. Kävelin vessaan ja oksensin lavuaariin. Oksensin, kunnes vatsastani ei tullut muuta kuin hapanta kirkasta limaa.